

Mark A. Kozintcev

The Letter of Tsar Peter I to Sultan Ahmed III on the Occasion of the End of the Northern War

Introduction, Translation from Ottoman-Turkish and Commentary

---

DOI: 10.55512/wmo114794

Abstract: The Treaty of Nystad signed between Russia and Sweden put an end to the prolonged Northern War (1700–1721). Russia gained an access to the Baltic Sea, acquired new territories and strengthened its international prestige. In a letter written on September 30 (October 11), 1721, Tsar Peter I informs the Ottoman Sultan Ahmed III about Russian military and diplomatic success. Till nowadays, there is no information about the original letter, but its text has been preserved in translation into Ottoman-Turkish. The contents of the letter reflect the desire of the Russian Tsar, who had just finished a long war, to maintain good-neighborly relations with the Ottoman Empire. Being a source on the history of Russian-Turkish diplomatic relations, the letter is also an example of the Ottoman-Turkish language of the first half of the 18th c.

Key words: Great Northern War, Treaty of Nystad, Russia-Turkey relations, Russian-Turkish diplomatic correspondence, Ottoman manuscripts

The letter in question was written by the Russian Tsar Peter I shortly after the end of the Great Northern War (1700–1721). Russia gained an access to the Baltic Sea, acquired new territories and strengthened its international prestige. At the same time, the state was weakened by the long war. Therefore, one of Peter's concerns was to avoid military confrontation with the Ottoman Empire, relations with which were very tense at the beginning of the 18th c. The contents of the letter sent to the Ottoman Sultan Ahmed III (ruled 1703–1730) reflect this desire of the Russian Tsar.

The letter is a part of the manuscript known as “İbretnümâ-yı Devlet-i Câvid” (“Instruction to the State by Jâvid”),¹ kept at the Rare Works Library

---

© Mark A. Kozintcev, Institute of Oriental Manuscripts, Russian Academy of Sciences; HSE University (m.kozintcev@mail.ru)

¹ Jâvid is listed as the compiler of the manuscript by mistake. See KESBî 2002: XXIX–XXXI.

---

of Istanbul University (shelf mark: İÜNEKTY 5943). The manuscript includes texts of different official documents copied by an Ottoman official who wrote under the pseudonym Kesbî. The documents were used by this Turkish historiographer in his work “İbretnümâ-yı Devlet” (“Instruction to the State”). The manuscripts of this work have been preserved in Istanbul,² Paris and St. Petersburg.³ Writing his work, Kesbî did not use all the material available to him; many documents, including the letter in question, were not introduced into the final text. The letter of Peter I was copied by the historiographer along with some other samples of diplomatic correspondence. Among them are letters from Russian monarchs: Anna Ioannovna (ruled 1730–1740), Ivan VI (formally ruled 1740–1741), Elizabeth Petrovna (ruled 1741–1762), Catherine II (ruled 1762–1796), as well as from rulers and diplomats of some European and Asian states.

As indicated in the text itself, the letter is dated by September 30 (October 11),⁴ 1721. It seems that this is one of the last letters to foreign monarchs written by Tsar Peter before accepting the title of “Emperor of All Russia” on October 22 (November 2), 1721. Translation of the letter allows to see the differences of the title of the Russian Tsar before it was officially changed to the Emperor.⁵ Besides, some features of the translation of the monarchic title into the Ottoman-Turkish can be seen.

---

² The text of Kesbî’s work “İbretnümâ-yı Devlet” was published in 2002 by Ahmet Öğreten based on the manuscript Ali Emîri, Tarih nr. 484 kept at the National Library of Turkey. The text of the manuscript İÜNEKTY 5943 was also included into the publication. See KESBÎ 2002. Unfortunately, the publication does not contain a facsimile reproduction of the Ottoman-Turkish text in Arabic script. I express my gratitude to the colleagues from the Rare Works Library, Library and Documentation Department of Istanbul University who kindly provided me with a digital copy of the manuscript İÜNEKTY 5943.

³ One of the later copies of “İbretnümâ-yı Devlet” is kept in the collection of the Institute of Oriental Manuscripts, RAS (Collection of manuscripts written in Arabic script, shelf mark: B 747). In 1881 it was published by Vassily D. Smirnov (1846–1922). See *Sbornik* 1881.

⁴ Until 1918, the Julian calendar was officially used in Russia. The corresponding dates in the Gregorian calendar are given in parentheses.

⁵ According to Peter’s decree, issued on November 11 (November 22), 1721, the title of the Emperor of All Russia in the correspondence with foreign sovereigns had to be written as follows: “By the Grace and Aid of God, We Peter the First, Emperor and Sovereign of All Russia, of Moscow, Kiev, Vladimir, Novgorod; Tsar of Kazan, Tsar of Astrakhan, Tsar of Siberia; Sovereign of Pskov and Grand Duke of Smolensk; Duke of Estland, Lifland, Korelia, Tver, Yugria, Permia, Vyatka, Bolgary and others; Sovereign and Grand Duke of Novgorod of the Lower Land, Chernigov, Ryazan, Rostov, Yaroslavl, Beloozero, Udoria, Obdoria, Kondia, and Ruler of all Northern territories; and Sovereign of Iberia, Kartalinian and Georgian Tsars; and hereditary Sovereign and Ruler of the Kabardinian lands, Circassian and Mountain Princes and others.” See *Polnoe sobranie* 1830: No. 3850.

Most of the names of Russian cities and territories are transliterated accurately. However, in some cases, the Turkish translator resorts to transliterating the words that should be translated. This refers, for instance, to the words “cümle Siveryâ memlekетlerinin” which definitely should be translated as a “(Ruler) of all Northern territories”. Another example is “Novgrod’in, Nijoya’nin” which can be recognized as Nizhny Novgorod (in the original the city’s name “Novgorod of the Lower Land” is used). The Tsar’s title of Grand Duke, which in the letters of later monarchs is usually translated as “Büyük Duka”, here is partly transliterated, partly translated, and looks like “Büyük Knez”. Similarly, the Russian interpreters from Ottoman-Turkish in the Ambassadorial Office, when unable to find synonyms for the Sultan’s titles, transliterated them. For instance, the Ottoman title of Persian origin “Hudâvendigâr” (‘the second or the other God’, ‘godlike’) was never translated: it was usually rendered in various distorted forms (“Khandyker”, “Khanker”, etc.) in Cyrillic script. At the same time, in the absence of the original text, this approach allows, if necessary, to recreate it accurately enough.⁶

The text of the letter contains the names of the territories conquered by Russia during the war. Despite the peculiarities of Arabic script, toponyms are transmitted quite accurately and can be easily recognized. They include such regions as Liflandia,⁷ Estlandia,⁸ Ingemanlandia⁹ and half of Karelia, as well as the largest and most significant cities and fortresses: Riga, Dünamünde,¹⁰ Pernov,¹¹ Revel,¹² Dorpat,¹³ Narva, Vyborg, Kexholm.¹⁴

---

⁶ ZAYTSEV 2006: 56.

⁷ Before 1713 — Swedish Livonia; now its territory partly lies in Latvia, partly in Estonia.

⁸ Northern part of today’s Estonia.

⁹ Historical region which now lies within the territory of Leningrad Oblast, Russia.

¹⁰ Daugavgrīvas fortress near Riga, Latvia.

¹¹ Now Pärnu, Estonia.

¹² Now Tallinn, Estonia.

¹³ Now Tartu, Estonia.

¹⁴ Now Priozersk, Russia.

The text in Ottoman-Turkish (Pl. 1-3)

(f. 146 v.) مسقو جاری طوفندن کلان نامه سی ترجمه سیدر ۲۵ ذو القعده سنه ۱۱۳۴^{۱۵})
 بز پتروس الکسیاوج که بعنایته الله تعالی مسقوق جاری تماماً بیوک | و کوچک روسک مستقل
 حاکم کیویانک ولاده مریانک نوغرادیانک | بیوک کنی قزانک اذرخانک سپریانک چاری
 پسقوقیانک | اسمولنجقیانک طوه ریانک اوغوریانک پرمیانک | بولغاریانک نورغرودک^{۱۶} نژویانک
 و توابع دیارلرک | جرنحویانک رژانیانک روستویانک یاروسلاویانلری | پلوژریانک ابودریانک
 اودوریانک قوندنیانک وجمله | سوریا مملکتلرینک واپوه ریانک مالکی قرطالک غرو[زک] |||
 (r. 147 f.) حاکملرینک حاکمی قباردیانک جرکسک وسائل شرق و غرب و شمالده | واقع نجه
 بکلکرک ویرلرک حاکمی و صاحب ووارثیوز طرفمزدن | اعظم سلاطین عظام واکرم حوقین کرام
 مکه مکرمه مدینه منوره | وقدس مبارکه ناک پادشاهی و حامیسی اناطولی و روم ایلینک اقدکز |
 وقره دکرک وسائل نجه مملکتلرک صاحب ومالک ووارثی اولان | شوکلتلو عظمنتو قدرتلو شاهنشاه
 معظم پادشاه ال عثمان سلطان احمد خان | بن سلطان مجد خان بن سلطان ابراهیم خان اولو
 دوستمز حضرتلرینک طرف همایونلرنه | دوستانه عرض خلوص ابلاغندن صکره محبانه انها
 اولنان بودر که بتقدیر | خدای لایزال نیجه مدت بو دوستکز واسوچ قرالی بیننده نائزه جنک |
 و جدال اشغال و حرب و قتال مشتد و ممتد اولوب بعنایته الله تعالی | الانه شاقاق ونفاق ود وفاقه
 مبدل و برودت عداوت | موذنه مح قول اولمق میسر اولمغله ارادت خدای متعال تعليق ایدوب |
 طرفیندن مرخصلر نصب و تعین و نشتاد نام محل مکالمه ایچون | امتیاز و محل مرقومه جمع
 اولندقده بعد المکالمه والمذاکره الی الیوم | قراللغندن ضرب دستمز ایله اخذ و قبض ایلديکمز
 ایالتلر که لفلاندیا | اسلامنده کرمولاندیا وقره لیانک نصفی و بونلره تبع و لاحق | سواحل
 و شهرستان ریغا دینامند پرناو رؤلن دریت ناروا | ویبورغ کشغولم جمله نواحی و جزایرلریه ضبط
 و تصریمده قالمق اوزره | اشبو میلاد حضرت عیسانک بیک یدیوز یکرمی برنجی سنه سنه ماه |
 اغستوسک اوتوز دردنجی کوننده تأییدا مصالحه و مسالمه عقد اولنوب | ختم و فیصل ویرلمکله
 جناب همایونلریلر ارامزده نشو ونما بولان | موالة مؤبده و مصافات مؤکده یه بناءً و طرف
 پادشاهانه لرینه | واقع کمال میل و محبتمزی اظهاراً جمله دن اقدم اشبو صداقت نامه مز ایله |
 اخبار واعلامده تکاسل روا کورلیمیوب افاده سی تعجیل اولنده وبو خبر دوستلغه | بناءً مقبول
 همایونلری اوله جنده اشتباهمز یوقدر بناءً علی ذلك || (f. 147 v.) حالا در دولت علیه لرنده
 اقامت اوزره اولان قپوکتخدامز دخی احوال مرقومه بی | علی التفصیل لساناً عرض واعلامه
 مأموردر وبوندن بولیله ارامزده اولان | دوستلق واتفاق کمال خلوص و طویت برله الى الابد

¹⁵ The title of the letter added by the compiler as well as the Sultan's name printed in bold here, in the manuscript are written in red ink.

¹⁶ Should be read: نوغرودک.

طرفمذن مرعی و مخرم | طوته جغنه ارتیاب بیورلیوب طرف پادشاهانه لزدن دخ کماینېغى
مصادفات | موالتىك رعايت واحترامنده همت ملوکانه لرى درکار بیورلەق ملحوظدر | وظرفینك
رعايا و برايسنك مصالحةً مؤبدە نك مقتضاسنجه آسوده | حاللقلرى وراحت وامنيتلىچون زير
دست و حکومتكىزده اولنلرە | على الخصوص طوائف تاتارە بر در خسارت وايصال مضرىتند احتراز
واجتنابلىرى | ايچون محكم تنبىيە اولنمق التماس اولنور طرفمذندىخى زير دستمزدە اولنلرە حقوق
| جوارى كمال مرتبە ده مراعاتلىچون محكم ومؤكىد تنبىيەر اصدار ايلدك باقى | حق تعالى
حضرتلىرى جناب همايونلىرىنى سرير سلطنتلىرنده طول عمر ايله معمر ايليه | ميلاد حضرت
عيسانىڭ بىك يىدىيوز يكىرى بىزىجى سنه سندە ماھ | ايلولك اوتونزجى كوننده چارلغىزك قرقنجى
سنه سندە پئە بورۇغ نام شهرىمىزدە تحریر اولنىشىدر

Transcription

(f. 146 v.) **Moskov Çarı tarafından gelen nâmesi tercemesidir. 25 Zi'l-ka'de sene 1134 |**

Biz Petrûs Aleksiyâvic ki bi-inâyeti'l-lâhi teâlâ Moskov'un Çarı tamâmen
Büyük | ve Küçük Rus'un müstakil hâkimi Kiyevyâ'nın, Vlâdemiryâ'nın,
Nôvgrâdyâ'nın | Büyük Knezi, Kazân'ın, Ajderhân'ın, Sipiryâ'nın Çarı,
Piskovyâ'nın, | Esmûlenckyâ'nın, Tiveryâ'nın, Oğûryâ'nın, Permyâ'nın, |
Bûlgâryâ'nın, Nôrgrôd'in (*sic!*)¹⁷, Nijôyâ'nın ve tevâbi' diyârlarin, |
Cernihovyâ'nın, Rijânyâ'nın, Rôstovskyâ'nın Yârôslâvyânlari (*sic!*), |
Plôjriyâ'nın (*sic!*)¹⁸, Obdôryâ'nın, Odôryâ'nın, Kôndinyâ'nın ve cümle |
Siveryâ memleketlerinin ve Apôhriyâ'nın Mâliki, Kartâl'ın, Grû[j'in] ||
(f. 147 r.) hâkimlerinin Hâkimi, Kabârdiyâ'nın, Çerkes'in ve sair şark ve
garb ve şimâlde | vâkı' nice beyliklerin ve yerlerin Hâkimi ve Sâhib ve
Vârisiyüz. Tarafimizdan | a'zam-ı selâtîn-i izâm ve ekrem-i havâkin-i kirâm,
Mekke-i mükerreme, Medîne-i münevvere | ve Kuds-i mübârekenin Pâd-şâhi
ve Hâmisi, Anadolu ve Rumeli'nin, Akdeniz | ve Karadeniz'in ve sair nice
memleketlerin Sâhib ve Mâlik ve Vârisi olan | şevketlü azametlü kudretlü
Şehinşâh-ı mu'azzam, Pâd-şâh-ı âl-i Osmân **Sultân Ahmed Hân** | bin Sultân
Mehmed Hân bin Sultân İbrâhim Hân ulu dostumuz hazretlerinin taraf-ı
hümâyûnlarına | dostâne arz-ı hulûs iblâğından sonra muhibbâne inhâ olunan

¹⁷ Should be read: *Nôvgorôd'in.*

¹⁸ Should be read: *Belôzeryâ'nın.*

budur ki bi-takdîr-i | hûdâ-yı lâ-yezâl nîce müddet bu dostunuz ve İsvec
 Kralı beyninde nâ’ire-i ceng | u cidâl iş’âl ve harb u kîtâl-i müştedd ve
 mümtedd olup bi-inâyetihi’l-lâhi teâlâ | el-ânehû şikak u nifâk vedd u vifâka
 mübeddel ve bürûdet <u> adâvet | meveddete muhavvel olmak müyesser
 olmağla irâdât-1 hûdâ-yı müteâl taalluk edüp | tarafeýyendan murahhaslar nasb
 u ta’yîn ve Niştâd nâm mahal mükâleme için | imtiyâz ve mahall-i merkuma
 cem’ olundukda ba‘de’l-mükâleme ve’l-müzâkere ile’l-yevm | krallığından
 darb-1 destimiz ile ahz u kabz eylediğimiz eyâletler ki Liflândiyâ, | İslândiyâ,
 Kermûlândiyâ ve Kareliyâ’nın nîfî ve bunlara tâbi‘ ve lâhik | sevâhil ve
 şehristân Rîgâ, Dînâmend, Pernâv, Revel, Dörpt, Nârvâ, | Vîpûrg, Kişgûlm
 cümle nevâhî ve cezâyirleriyle zabit u tasarrufumda kalmak üzere | işbu
 Mîlâd-1 Hazret-i Îsâ’nın bin yedyüz yiğirmi birinci senesinde mâh-1 |
 Ağustosun otuz dördüncü (*sic!*) gününde te’yîden musâlahâ ve müsâleme
 akd olunup | hitâm u feysal verilmekle cenâb-1 hümâyûnlarıyla aramızda
 neşv ü nemâ bulan | muvâlât-1 müebbede ve musâfât-1 müekkedeye binâen
 ve taraf-1 pâd-şâhânelerine | vâkı‘ kemâl-i meyl ü muhabbetimizi izhâren
 cümleden akdem işbu sadâkat-nâmemiz ile | ihbâr u i’lâmda tekâsûl
 revâ görülmeyüp ifâdesi ta‘cîl olundu. Ve bu haber dostluğa | binâen
 makbûl-1 hümâyûnları olacağında iştibâhimiz yokdur. Binâen alâ-zâlik ||
 (f. 147 v.) hâlâ Der-i Devlet-i Aliyyelerinde ikamet üzere olan
 kapukethüdâmız dahi ahvâl-i merkumeyi | ale’t-tafsîl lisânen arz u i’lâma
 me’mûrdır. Ve bundan böyle aramızda olan | dostluk ve ittifâk, kemâl-i
 hulûs ve taviyyet birle ile’l-ebed tarafımızdan mer’î ve mahrem |
 tutulacağına irtiyâb buyurulmayup taraf-1 pâd-şâhânelerinden dahi kemâ-
 yenbağı müsâfât | u müvâlâtın ri‘âyet ve ihtirâmında himmet-i mülûkâneleri
 derkâr buyurulmak melhûzdir. | Ve tarafeyin re‘âyâ u berâyâsının
 musâlahâ-i müebbedenin muktezâsına âsûde|hâllikları ve râhat u
 emniyyetleri için zîr-i dest ü hükûmetinizde olanlara | ale’l-husûs Tavâif-i
 Tatar'a bir dür hasâret u îsâl-i mazarratdan ihtirâz ve ictinâbları | için
 muhkem tenbîh olunmak iltimâs olunur. Tarafımızdan dahi¹⁹ zîr-i destimizde
 olanlara hukuk-1 | civârî kemâl mertebede mûrââtları için muhkem ü
 müekked tenbîhler ısdâr eyledik. Bâki | Hakk teâlâ hazretleri cenâb-1
 hümâyûnlarını serîr-i saltanatlarında tûl-1 ömr ile mu’ammer eyleye. | Mîlâd-1
 Hazret-i Îsâ’nın bin yedyüz yiğirmi birinci senesinde mâh-1 | Eylülün
 otuzuncu gününde Çarlığımızın kırkinci senesinde Petreburg nâm şehrimizde
 tahrîr olunmuşdur.

¹⁹ In the manuscript it is written together with the previous word.

بین خطاوی کندو منبینه کالا دل خانم اول رفیعیز نیزه وون عمه طوفن اعداد
واشاع او ندان اراده غذبر مر مفضل سنجی همراه سر و سر برینه
محاجه خطه و صفاتی امرزه ازادان احکامی مرتبه متاست اظهار این شیوه
خطه موگی بهشت ما مورا دینک بواللهه بیانیات دیگر نوبت
اضفای خصوصی لد زمام سنت حکمات مرضیه حمل اول زوب بین خطاوی
بوشلو گفته کوئه معابر مخالق ای دل فرقه موجب اینzag وغور بر حالت
او روییز نیزه لر بین خطاوی و قدریز اسنانه معاونه بیث اولن خون
لد پراکه در وله جهور بیکت خویخواه لر دل ایندیزه عورت ایندکدرزه
راس حدوده دارچی نقدله بخون افتخار بیز عجیز دیگر بیز شام زاره سنت
نظام داحسانی ووت عیشه سنت دا ب قریدزه فی او رویی منظو سکور ایزه
پیروز لوفه ووت عیشه ابریزمه مکان اخوص دا خصا صی نوسیه لافی
و جهور بیکت خواهد فرقه لر محافظه جهانی امرزه عجیز وغیره خوبیه
موافق ای دل باش خطاوی نک سالا ب ای دنکور ادیسی لد زمام سنت دیه
اضفای ایلک داعیه سنه دل فرقه به موجب سور دیاش خطاوی
سبب روزات اوی هنی ناسویه شان والاشان لر زمانه زبانه و زای
رز بن میاطف فرین اصفهان زبانه هواره و نقویین فنزی باقی خزان
مسقو جاری طرحون لک نامه ترجمه سدر ۵۲ دیکله
بزر بندرس الکسیاچوک که بعنیه اند تعلیم مساقوک جاری فاما بجهش
دو خودکه روست مساقفه خانی کیویانک و لاده ریانک نفو و غرایی
بیوک تکنی خزانک از در خانک سپریانک جاری بیقویانک
اسو لغیفیانک طبیه ریانک او غزرنیانک هر یانک
بو لغاریانک نوز غزو دکت نزدیانک دنوابع دیار رکت
جر خویانک ریانیانک دو سویانک باروسا دیاند
پیوز ریانک او ببریانک او دو ریانک خونزینانک دیگر
سور با ملکندر بیکت دابوه ریانک مانک فریمالک غزرنیانک

۱۷

Pl. 1

مالکه بیک حاکمی قباره بیک هرگز و سامه شرق و غرب و شماله
 داغ نجیه بخلدک و بر رکت حاکم و صاحب دوار شیوه طغزون
 اعظم سلطان عظام و اکرم خواجین کلام ملکه مدحه مدینه مسورة
 دفتر صادرکه بیک پادشاهی و حبیبی انا طو دردم بینک آندرکن
 دفعه دزکت دسامر نجیه مملکت صاحب و عاکت و وارثی اول
 سوکتو عظیمه فر نو شهنا همعلم بر شاه ان غمان سلطان محمد خان
 بن سلطان محمد خان بن سلطان ابراهیم شاه او بوختر خشند بیک طرف جایزه
 دوستانه عرض خوش با عذمه حکمه محابه اهدا دنیان بود رکه تقدیر
 خدی لی زیال بخوردت بود و شکر دا سوچ خرا بینده شره بیک
 در بیال اشغال و حرب و قال مشتند و مند اولوب لعنه به امر فتح
 الام شفاف و ففا و دو و فاقه مبدل و بر روت عدادت
 سوره مولانا طلاق میسر ایغنه ارادت خدا کی شفاف تحقیق ایدوب
 طریق نه و خضراء نصب و نیپین و شنا دنام مکان مکان
 امتیاز و مکان مرقومه بجمع او نزفه بعلم المکالمه و المذاکره ۲۱ آنیم
 خال لفظ نه صرب و ستر ایه اند و قیف ایدرکیز ایا تکرک لعل نزیه
 اسن نزیا کر مولا نزیا دفره بیانک نیفی و پیونده بع دلخی
 سوا عن و شهرت ان رلیها دنیا مند بینه و روک درست نارو
 و یورخ کش غوم جمهونا هی و بجزیره بیمه ضبط و تصریفه غالق ادرزه
 اشیو سی دعه عیا بیک بیدیوز بدری بر بخی سرمه ماه
 اعنشو سک ارنوز در دنی کونزه تا بیدا صاصاخ دساله عقد و لوب
 خمام و فیصل در بکله جناب بجا بوندیه ای ازمه شور نا بولان
 سواله موبه و مصافت مونده به بنار و طرف پادشاهان بر بنه
 داغ فعال بیل و محقر ایهای جلد ز اقم اشیو صافت نامه مزا به
 اخبار داعده مده نکاس روا کو طوب با خاص نعمی دلخیز در بخیر و شفه
 بناء مقبول باما بوندر اوله جنده امشبا هنر دیضر بناه علی ذلک

Pl. 2.

حال در دولت عظیم رزنه افاقت اوزمه اویل فیضخواز و خواه مرفومنی
 عصی انسفیل رشاعرض و اعدامه ما سوردر و بونزم بوئی ارازمه اویل
 خوسناف و اتفاق کمال خدوص و طویت برله الالا بد طرفز مرعی و خدم
 طوفیمه چونه ارتیاب بورطبوب طرافیا دشایان زدنم دعی کما بینی معاف
 دمیوالانک رعایت داشتارمده اهست میوکانه لر در کار بورلنگ میوقدر
 و طرفیکت رعایا و برابانک میصفا نه موبده نک میصفا نهی اسوده
 حائلقدیر دراحت داشتندیکون زیبرگت و میموکنده اویله
 عصی اخضوس طوفی نازره بر دخشارت و اصیان میهزون اههز را اجتنبا
 ایکون حکم نهیه اینقی التاسی دلوز طرفز نیفی زیبر و کمزه اهی
 جواری خالد مرنه ه را عائیدیکون حکم دموکن تنبیه را اصارا بیکت باقی
 حق افعی خضری نهر جناب ها بوندین سره سلطنت زده طول عمر ایه مهراییه
 میدار حضرت عبای نکت بیکت برویز بکمی برخی شد منه ماه
 ایمیکت اویزیجی کوتنه جبار لغونک خیچی رسنده پرده بوع قم همودیه کیزیزندز
 رکاب ها بون شهادیه مسحوق جاییک مرغون کلنا هدیک زریکه
 اعظم سد طبعی عظام و اکرم خداویگن کرام شوکن عظمتو خدر نمود
 سرشنخا ممعظم که مکن مکرمه و مدینه، موزه بکرشاھی و فرسیا رنک
 حابیسی اذکر و فره دیگر کت و روم ای و از طریه بجه مانک تسبیح فیضیک
 مانکی السلطان بن سلطان محمد خان بن کلخ میھظیک ادویور کز خیزندز
 حضور ها بون شوکن خود نهیه بر اونا که بعنایه الله افعی روس علیکه نکت
 ایمیر اطربیکه مسحوق بیکت گیو بیکت دلو مریانک نزو خود و بانک
 خازانک اڈورهانک سپریانک بسحقو بیکت اسکو خیفه نکت
 استوانک لوویانک فرزیانک اویور بیانک فرزیانک
 و شنایده و افعی خیه برکت جاییکه دعوز خود فسی دابو بیانک
 و قار طانک و خود رکشم و فبار دیانک دهرقا شا نکت
 و طائخته نکت حاکمه می و مکدار بیوز طرفز دن الشاریه جناب

Pl. 3.

Translation

Translation of the letter from the Russian Tsar. 25 Dhu al-Qa‘dah 1134

We Petrus Alekseevich,²⁰ by the Grace of God, Tsar of Moscow, Sovereign of All Great and Small Russia, Grand Duke of Kiev, Vladimir, Novgorod; Tsar of Kazan, Astrakhan, Siberia; Sovereign of Pskov, Smolensk, Tver, Yugria, Permia, Bolgary, Novgorod of the Lower Land, and others; Chernigov, Ryazan, Rostov, Yaroslavl, Bielo-ozero, Obdoria, Uدوريا, Kondia, and Ruler of all Northern territories; <Sovereign> of Iberian lands, Ruler of Kartalinian and Georgian rulers; hereditary Sovereign, and Ruler of Kabardinian, Circassian, and many other provinces and lands in the East, West, and North. From our side, to the Greatest of the Great Sultans and the Most Venerable of the Glorious Rulers, the Sovereign of Monarchs and the Protector of Mecca the Honored, Medina the Enlightened, and the Holy City of Jerusalem; hereditary Sovereign, and Ruler of Anatolia and Rumelia, the White and the Black Seas and many other places; Monarch of the House of Osman, **Sultan Ahmed Khan**, the son of Sultan Mehmed Khan, the son of Sultan Ibrahim Khan; our great friend His Royal Majesty, with the announcement of the most sincere friendship, the following is amicably proclaimed. Without the approval of the Almighty God, for such a long time hot battles and fights between your above-mentioned friend and the Swedish King had been flaring up and protracted wars and murders had been carried out. At the same time, as, by God’s grace, it became possible to turn discord and strife to friendship and consent and to change cooling and hostility to amity, which refers to the permission of the Great God, delegates were appointed and approved from both sides, and a place called Nystad was chosen for negotiations, and when they gathered in that place, then, after discussion and conversation to this day, by the power of our hands, we have annexed from his kingdom such lands as Liflandia, Estlandia, Ingemanlandia and half of Karelia, and the adjacent coasts related to them. And the large cities of Riga, Dünamünde, Pernov, Revel, Dorpat, Narva, Vyborg, Kexholm with all districts and islands have been conquered and they will

---

²⁰ A latinized version of the name “Piotr” (Russian for: Peter) is used. Tsar’s patronymic is given in transliteration.

---

remain in my possession, in confirmation of which on August thirty fourth²¹ of this year of our Lord seventeen hundred twenty one, peace was established and at the same time the end and resolution were laid. On the basis of the growing and developing eternal friendly ties between Your Royal Majesty with us, first of all, with this message of our devotion, we hasten to express our highest degree of affection and love to Your Imperial Majesty, carelessness in the expression of which we do not consider appropriate. And we have no doubt that this news, based on amity, will be received joyfully. Therefore, our representatives, currently residing in Your High State, have been instructed to inform <You> in detail verbally. And because of this, the endless friendship and unity that exists between us, along with the most sincere intentions, is not subjected to any secret or obvious doubts from our part, and from Your Royal part, the consent of the undoubted royal favor in respect and reverence of friendly ties is also expected, as it should be. And in accordance with the eternal peace it is requested that for the serenity, security and welfare of the subjects on both sides, it should be strongly prescribed especially to the Tatar tribes that are under Your subjection and authority, that they avoid and refrain from causing any harm and damage. On our part, we have also issued strict decrees to ensure that those who are in our subjection, respect to the highest degree the rights of their neighbors. May the Almighty God send down from His bounty in the splendor of His kingdom a prosperous health throughout <Your> life. Recorded on the thirtieth of September, in the year of our Lord seventeen hundred twenty one, in the fortieth year of our reign in our city of Petersburg.

References

- KESBİ, Mustafa 2002: *İbretnümâ-yı Devlet (Tahlil ve Tenkitli Metin)* [Instruction to the State (Research and Critical Edition)]. Published by A. Öğreten. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Polnoe sobranie 1830: *Polnoe sobranie zakonov Rossiiskoi imperii* [The Complete Collection of Laws of the Russian Empire]. Vol. VI: 1720–1722. [St. Petersburg]: The Printing House of the 2nd Department of His Imperial Majesty's Own Chancellery.

---

²¹ The word “four” is clearly a scribe’s mistake. The Treaty of Nystad between Russia and Sweden was signed on August 30 (September 10), 1721.

Sbornik 1881: *Sbornik nekotorykh vazhnykh izvestii i ofitsial'nykh dokumentov kasatel'no Turtsii, Rossii i Kryma* [A miscellany of some important news and official documents concerning Turkey, Russia and Crimea]. Published with appendices by V.D. Smirnov. St. Petersburg.

ZAYTSEV, Ilia 2006: “Tsari i padishakhi. Zametki o titulature russkikh i osmanskikh monarkhov” [Tsars and Padishahs. Notes on the titulature of Russian and Ottoman monarchs]. *Rodina* [Motherland] 12: 56–57.